

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 26.6.2014
COM(2014) 382 final

2014/0202 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 604/2013, kar zadeva določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo vloži mladoletnik brez spremstva in brez družinskega člana, brata ali sestre oziroma drugega sorodnika, ki bi bil zakonito prisoten v državi članici

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- Razlogi za predlog

Ta predlog je predlog spremembe člena 8(4) Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva¹ (v nadaljnjem besedilu: Uredba Dublin III).

V času pogajanj o Uredbi Dublin III sta se zakonodajalca sporazumela, da bosta pustila odprto vprašanje mladoletnikov brez spremstva, ki so prosilci za mednarodno zaščito v Evropski uniji in nimajo družinskega člana, brata ali sestre oziroma drugega sorodnika, ki bi bil prisoten na ozemlju držav članic, in da bosta zadevno določbo (člen 8(4)) pustila bistveno nespremenjeno (tj. tako, da odraža besedilo člena 6, drugega odstavka, Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države (v nadaljnjem besedilu: dublinska uredba))² ter da bosta izdala izjavo, priloženo Uredbi, z naslednjo vsebino:

„Brez poseganja v pravico Komisije do pobude Svet in Evropski parlament pozivata Komisijo, naj preuči možnost revizije člena 8(4) prenovljene dublinske uredbe, ko bo Sodišče odločilo v zadevi C-648/11, *MA in drugi proti Secretary of State for the Home Department*, najpozneje pa v rokih, določenih v členu 46 dublinske uredbe. Evropski parlament in Svet bosta nato izvršila svoje zakonodajne pristojnosti in pri tem upoštevala največjo korist otroka.“

Komisija se je v isti izjavi strinjala s predlaganim pristopom:

„Komisija, ki želi omogočiti takojšnje sprejetje predloga, v duhu kompromisa soglaša s tem, da bo preučila ta poziv, ki ga razume kot poziv, ki se nanaša le na te specifične okoliščine in ne pomeni precedensa.“

Sodišče Evropske unije je 6. junija 2013 izdalo sodbo v zadevi C-648/11, in odločilo naslednje:

„Člen 6, drugi odstavek, Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države, je treba razlagati tako, da v okoliščinah, kakršne so v postopku v glavni stvari, v katerih je mladoletnik brez spremstva in brez družinskega člana, ki bi bil zakonito prisoten na ozemlju države članice, vložil prošnje za azil v več državah članicah, ta člen kot „odgovorno državo članico“ določa državo članico, v kateri je ta mladoletnik prisoten po tem, ko je tam vložil prošnjo za azil.“

- Cilji predloga

V tem predlogu se v največji možni meri upošteva sodba Sodišča v zadevi C-648/11. Njegov namen je odpraviti dvoumnost določbe o mladoletnikih brez spremstva, ki so brez družine, bratov ali sester oziroma drugih sorodnikov na ozemlju držav članic, tako da se zagotovi pravna varnost v zvezi z odgovornostjo za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito v takih primerih.

¹ UL L 180, 29.6.2013, str. 31.

² UL L 50, 25.2.2003, str. 1.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Posebna posvetovanja in ocene učinka pri pripravi tega predloga niso bili potrebni, saj gre za ozko usmerjen predlog, ki pomeni nadaljnji korak v procesu obsežnega posvetovanja in ocen učinka, ki jih je Komisija že izvedla v okviru priprave predloga za prenovitev Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 (COM(2008) 820 final). Zato se rezultati posvetovanj, ki jih je Komisija izvedla v okviru priprave navedenega predloga, uporabljajo tudi za ta predlog.

Komisija meni, da bi bilo treba predlog spremembe člena 8(4) predložiti čim prej, da se zagotovi pravna varnost glede določb o mladoletnikih brez spremstva v „dublinskem postopku“. Poleg tega je nujno potrebna končna različica tega člena, preden se izdajo dodatna pravila v zvezi z mladoletniki brez spremstva na podlagi člena 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

- Povzetek predlaganih ukrepov

Ta predlog obravnava vprašanje odgovornosti za obravnavo prošnje za azil mladoletnika brez spremstva, ki nima družine, bratov ali sester oziroma drugih sorodnikov na ozemlju EU. Predlagana določba ureja oba možna primera mladoletnikov brez spremstva, ki se znajdejo v takem položaju:

Odstavek 4a ureja položaj mladoletnika, podoben tistemu v zadevi C-648/11, tj. položaj mladoletnika brez spremstva, ki nima družine, bratov ali sester oziroma drugih sorodnikov na ozemlju EU in ki je vložil več prošenj za azil, tudi v državi članici, v kateri je trenutno prisoten. V tem primeru se odgovorna država članica določi v skladu s sodbo Sodišča, tj. odgovorna je tista država članica, v kateri je mladoletnik vložil prošnjo in v kateri je trenutno prisoten. Namen tega pravila je zagotoviti, da se postopek za določitev odgovorne države članice ne podaljšuje po nepotrebnem in da imajo mladoletniki brez spremstva takojšen dostop do postopkov za podelitev statusa mednarodne zaščite. Sklicevanje na največjo korist mladoletnika se uvede, da se omogočijo izjeme od tega pravila v primerih, ko bi lahko posamične okoliščine nakazovale, da bi bila največja korist mladoletnika ogrožena, če bi ostal na ozemlju države članice, v kateri je prisoten.

Odstavek 4b obravnava položaj, ko je mladoletnik, ki je zaprosil za mednarodno zaščito, prisoten na ozemlju države članice, ne da bi tam vložil prošnjo. V predlogu je predvideno, da bi morala država članica mladoletniku omogočiti, da vloži prošnjo na njenem ozemlju, in sicer po tem, ko ga je obvestila o takšni pravici in njenih posledicah. Mladoletnik ima tako dve možnosti: lahko bodisi zaprosi za mednarodno zaščito v navedeni državi članici bodisi tega ne stori. Če prošnjo vloži pri organih navedene države članice, se uporabi odstavek 4a, kar pomeni, da je za obravnavo vloge odgovorna navedena država članica. Zato bo mladoletnik ostal v državi članici, v kateri je prisoten, in tudi njegova prošnja se bo obravnavala tam, če bo to v njegovo največjo korist. Druga možnost je, da bi bilo treba mladoletnika premestiti v državo članico, ki naj bi bila najprimernejša, kar zadeva največjo korist mladoletnika (to lahko vključuje, ne more pa biti omejeno na dejstvo, da bi lahko postopek za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito bodisi že tekel bodisi bi se že končal z dokončno odločbo itd.).

V zadevi C-648/11 ni obravnavan primer mladoletnika, ki se odloči, da ne bo vložil nove prošnje v državi članici, v kateri je prisoten. Vendar je treba ta položaj urediti v Uredbi, da bi se izognili pravni praznini v zvezi z merili odgovornosti. Predlagana rešitev je, da bi morala biti odgovorna država članica tista država članica, v kateri je mladoletnik vložil zadnjo

prošnjo. To pravilo naj bi zagotovilo pravno varnost pri določanju odgovorne države članice, saj bi bil rezultat njegove uporabe zanesljiv in predvidljiv. Dodan je sklic na največjo korist mladoletnika, da se prepreči (kot to določa odstavek 4a) premestitev mladoletnika, ki je v nasprotju z njegovo največjo koristjo.

Namen odstavka 4c je zagotoviti, da oceno največje koristi mladoletnika v okviru medsebojnega sodelovanja oblikujeta zaprošena država in država prosilka ter tako skupaj določita, katera država je odgovorna za mladoletnika, s tem pa se izogneta navzkrižju interesov.

Zaščitni ukrepi za mladoletnike iz člena 6 Uredbe št. 604/2013 se uporabljajo za vse mladoletnike, za katere veljajo postopki iz te uredbe. Zato se izrecno sklicevanje na določbe člena 6 zvezi z mladoletniki brez spremstva, za katere se ugotovi, da so v enem od položajev iz člena 8(4), ni zdelo potrebno.

Odstavek 4d ne vsebuje merila, na podlagi katerega bi se določala odgovornost, določa pa pravilo, ki državam članicam omogoča, da druga drugo obvestijo o na novo prevzeti odgovornosti. To državi članici, ki je bila pred tem odgovorna za izvedbo „dublinskega postopka“, omogoča, da zaključi svoje notranje postopke v zvezi z zadevo. To je zlasti pomembno zato, da bi se izognili zlorabam sistema, kadar se mladoletnik preseli v drugo državo članico le zato, da bi lahko dalj časa bival na ozemlju EU. Ta določba je podobna določbi člena 17(1)(2) Uredbe št. 604/2013, pri čemer se uvede isto pravilo obveščanja v zvezi z določbo o suverenosti.

- Načelo neobveznega sodelovanja

Ta predlog spreminja Uredbo (EU) št. 604/2013 in ima isto pravno podlago kot navedeni akt, tj. člen 78, drugi pododstavek, točko (e), Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Naslov V PDEU se v skladu z določbami Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji (PEU) in PDEU, ne uporablja za Združeno kraljestvo in Irsko, razen če se ti dve državi odločita drugače.

Uredba (ES) št. 604/2013 je za Združeno kraljestvo in Irsko zavezujoča, saj sta na podlagi zgoraj omenjenega protokola sporočili svojo željo po sodelovanju pri sprejetju in uporabi navedene uredbe. Stališče teh dveh držav članic glede Uredbe (ES) št. 604/2013 ne vpliva na njuno morebitno sodelovanje v zvezi s spremenjeno uredbo.

V skladu s Protokolom o stališču Danske, priloženim PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju ukrepov Sveta iz naslova V PDEU, razen „ukrep[ov], ki določajo tretje države, katerih državljani morajo imeti ob prehodu zunanjih meja držav članic vizum, ali [...] ukrep[ov] glede enotne oblike vizumov“. Vendar pa bo Danska glede na to, da na podlagi mednarodnega sporazuma, ki ga je sklenila z ES leta 2006³, uporablja veljavno dublinsko uredbo, v skladu s členom 3 navedenega sporazuma obvestila Komisijo o svoji odločitvi glede izvajanja vsebine spremenjene uredbe.

- Vpliv predloga na države, pridružene dublinskemu sistemu, ki niso članice EU

Vzporedno s pridružitvijo več držav, ki niso članice EU, schengenskemu pravnemu redu, je Skupnost sklenila več sporazumov, ki te države pridružujejo tudi pravnemu redu Dublin/EURODAC:

³ Sporazum med Evropsko skupnostjo in Kraljevino Dansko o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, vložene na Danskem ali v kateri koli drugi državi članici Evropske unije, in o „Eurodacu“ za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije (UL L 66, 8.3.2006, str. 38).

- sporazum o pridružitvi Islandije in Norveške, sklenjen leta 2001⁴,
- sporazum o pridružitvi Švice, sklenjen 28. februarja 2008⁵,
- protokol o pridružitvi Lihtenštajna, podpisan 28. februarja 2008⁶.

Da bi se vzpostavile pravice in obveznosti med Dansko (ki se je, kakor je zgoraj obrazloženo, z mednarodnim sporazumom pridružila pravnemu redu Dublin/Eurodac) in zgoraj navedenimi pridruženimi državami, sta bila med Skupnostjo in pridruženimi državami sklenjena dva posebna pravna akta⁷.

V skladu z zgoraj navedenimi tremi sporazumi pridružene države brez izjem sprejmejo pravni red Dublin/Eurodac in njegove spremembe. Ne sodelujejo pri sprejetju aktov, ki spreminjajo ali nadgrajujejo dublinski pravni red (vključno s tem predlogom), vendar morajo Komisijo v določenem roku obvestiti o svoji odločitvi glede tega, ali bodo sprejele vsebino navedenega akta, ko ga Svet in Evropski parlament odobrita. Če Norveška, Islandija, Švica ali Lihtenštajn ne sprejmejo akta, ki spreminja ali nadgrajuje pravni red Dublin/Eurodac, se uporabi „giljotinska klavzula“ in zadevni sporazumi bodo prenehali veljati, razen če skupni/mešani odbor, ki ga sporazumi vzpostavljajo, soglasno odloči drugače.

⁴ Sporazum med Evropsko skupnostjo in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici, na Islandiji ali na Norveškem (UL L 93, 3.4.2001, str. 40).

⁵ Sporazum med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici ali v Švici (UL L 53, 27.2.2008, str. 5).

⁶ Protokol med Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici ali v Švici (UL L 160, 18.6.2011, str. 39).

⁷ Protokol med Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici ali v Švici (sklenjen 24. oktobra 2008, UL L 161, 24.6.2009, str. 8), in Protokol k Sporazumu med Evropsko skupnostjo in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavo prošnje za azil, vložene v državi članici, na Islandiji ali na Norveškem (UL L 93, 3.4.2001).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 604/2013, kar zadeva določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo vloži mladoletnik brez spremstva in brez družinskega člana, brata ali sestre oziroma drugega sorodnika, ki bi bil zakonito prisoten v državi članici

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 78(2)(e) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁸,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰ določa državo članico, v kateri je mladoletnik brez spremstva vložil prošnjo za mednarodno zaščito, kot državo članico, ki je odgovorna za obravnavo njegove vloge.
- (2) Po sprejetju Uredbe (EU) št. 604/2013 je Sodišče v zadevi C-648/11 odločilo, da se v primeru, kadar je mladoletnik brez spremstva in brez družinskega člana, ki bi bil zakonito prisoten na ozemlju države članice, vložil prošnje za azil v več državah članicah, kot odgovorna država članica določi država članica, v kateri je ta mladoletnik prisoten po tem, ko je tam vložil prošnjo za azil.
- (3) Položaj mladoletnika brez spremstva in brez družinskega člana, ki bi bil zakonito prisoten na ozemlju države članice, ki je vložil prošnje za azil v več državah članicah in ki je prisoten na ozemlju države članice, v kateri ni vložil prošnje, ni bil obravnavan v sodbi. Da bo pomen določbe o mladoletnikih brez spremstva v tej uredbi nedvoumen in da se prepreči pravna negotovost, bi bilo treba določiti merilo za določitev države članice, odgovorne v takem primeru.
- (4) V skladu s sodbo bi morala odgovorna država članica ustrezno obvestiti državo članico, v kateri je bila vložena prva vloga. Ker mora prošnjo za azil obravnavati le ena država članica, bi morala odgovorna država članica o svoji odločitvi obvestiti državo članico, ki je bila odgovorna pred njo, državo članico, ki vodi postopek za

⁸ UL C , , str. .

⁹ UL C , , str. .

¹⁰ Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (UL L 180, 29.6.2013, str. 31).

določitev odgovorne države članice, ali državo članico, ki je bila zaprošena, naj sprejme ali ponovno sprejme mladoletnika (odvisno od primera).

- (5) [V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, sta ti dve državi članici predložili uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.]
- (6) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča niti se v njej ne uporablja.
- (7) Uredbo (EU) št. 604/2013 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

V Uredbi (ES) št. 604/2013 se člen 8(4) nadomesti z naslednjim besedilom:

- „4a. Če mladoletnik brez spremstva nima družinskega člana, brata ali sestre oziroma sorodnika, ki bi bil zakonito prisoten v državi članici, kot je določeno v odstavkih 1 in 2, je odgovorna tista država članica, v kateri je mladoletnik brez spremstva vložil prošnjo za mednarodno zaščito in v kateri je prisoten, če je to v največjo korist mladoletnika.
- 4b. Če je prosilec, kot je določen v odstavku 4a, prisoten na ozemlju države članice in tam ni vložil prošnje, ta država članica obvesti mladoletnika brez spremstva o pravici do vložitve prošnje in mu zagotovi dejansko možnost, da vloži prošnjo v tej državi članici.

Kadar mladoletnik brez spremstva iz prvega pododstavka vloži prošnjo v državi članici, v kateri je prisoten, ta država članica postane odgovorna za obravnavanje njegove prošnje, če je to v največjo korist mladoletnika.

Kadar mladoletnik brez spremstva iz prvega pododstavka ne vloži prošnje v državi članici, v kateri je prisoten, je odgovorna tista država članica, v kateri je mladoletnik brez spremstva vložil zadnjo prošnjo, razen če to ni v največjo korist mladoletnika.
- 4c. Država članica, ki je zaprošena za ponovni sprejem mladoletnika brez spremstva, in država članica, v kateri je prisoten mladoletnik brez spremstva, skupaj ovrednotita največjo korist mladoletnika.
- 4d. Država članica, ki je odgovorna v skladu z odstavkom 4a, o tem obvesti naslednje države članice, kot je primerno:
 - (a) državo članico, ki je bila odgovorna pred njo;
 - (b) državo članico, ki vodi postopek za določitev odgovorne države članice;
 - (c) državo članico, ki je bila zaprošena, naj sprejme mladoletnika brez spremstva;
 - (d) državo članico, ki je bila zaprošena, naj ponovno sprejme mladoletnika brez spremstva.

Te informacije se pošljejo ob uporabi elektronskega komunikacijskega omrežja „DubliNet“, ki je bilo vzpostavljeno v skladu s členom 18 Uredbe (ES) št. 1560/2003.“

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik